

Izhaja vsak četrtel ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 8 krone, za pol leta K 150. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopis sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnemu vrtnu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Delavske slavnosti.

V nedeljo se je vršil shod društva slovenskih delavk „Skalnica“, združen z domačo veselico in srečkanjem. Na prostem dvorišču „Slovenskega Alojzijevišča“ se je zbralo veliko število društev, kojim se je pridružilo mnogo prijateljic in podpirateljic mladega društva „Skalnica“.

Ko je pevski zbor odpel nekaj pesmi, je otvorila predsednica M. Holzinger pl. Weidich shod in po pozdravu govorila približno tako-le:

V našem društvu se gre vedno za prave zaklade, naj so isti duševni ali pa telesni. Pred vsem cenimo duševne blage: vero, čednost, čast, zvestobo. Toda mi vemo, da je potrebno k pravi zemski sreči tudi zdravje in imetje. Zato je vložil odbor vso vašo mesečnino, odštevši troške, v hranilnico in za novo leto vzamemo lahko ven prve obresti. Da pa bodo obresti vsako leto rastle, ne smemo takniti glavnice, ampak jo moramo pridno množiti.

Bodite torej natančne in zveste pri plačevanju mesečnine. Naj ne mine mesec, da ne plačate svojih štiridesetih vinarjev, sicer škodujete društveni blaginji in si kvarite lastne pravice. Blaginja je odprta vsako nedeljo popoldne od štirih naprej v Semeniški ulici številka 16, drugo nadstropje. — Uporabite svojo zgovornost, da pridobite društvu nove člene, naj si bodo redni iz vaše srede ali podpirajoči iz števila premožnejših rojakinj. Ako prosiš čedno oblačena delavka ponižno, tedaj se jo redko-kedaj zavrne. Večkrat bije pod svilo in čipkami dobro srce in dobra beseda najde darežljivo roko. Ko bi marsikateri bogataš okusil, kakšno srečo uživa človek, ki daruje za dobre namene, tedaj bi kmalu postal dobrotnik človeštvu. Če bi poskusila le enkrat katera premožna starejša dama pomagati ubogemu otroku

ali revni družini, bila bi srečnejša nego na svojih potovanjih v kopališča: srečnejša nego pri svojih psih ali mačkah in zadovoljilo bi se njeno srce. — Na drugi strani pa ne bi bilo prav in pametno, ako bi zahtevala društveno podporo delavka, ki si zamore sama pomagati z delom svojih rok in s svojo varčnostjo. Škodovala bi s tem le sebi, ker bi postala na ta način nepoštena in ne bi več mogla sama sebe spoštovati. Škodovala bi pa tudi drugim rednim društvencam, in ne bi bila vredna imena krščanske delavke.

Nadejam se, da ne bode v našem društvu takih slučajev.

Nasprotno sem opazovala v tej kratki dobi društvenega obstanka v vaši sredi nekatero društvence, ki se odlikujejo po svoji darežljivosti in plemenitem poštenovalnem mišljenju. To so one, ki so od svojega pošteno zaslužnega in prihranjenega denarja darovale društvu po 50 K. Bog jim stotere povrni! To pa niso nikakor take, ki so prebile v svoji mladosti nedelje na plesiščih in po krčmah, marveč so to ženske, ki so si pridobile v vstrajnih službah s svojo sprtnostjo in zanesljivostjo zaupanje svojih gospodarjev. One so pa tudi posvetile in oplemenile svoje duše z večkratno molitvijo, da se je razvil v njih nagnenje k dobroti, kakor je zapovedano: „Ljubi Boga nad vse in svojega bližnjika kakor samega sebe“.

Pojdimo tedaj pogumno naprej, predrage krščanske delavke! Hodimo tiho po potu marljivega delovanja. Naj nam bode v vzgled marljiva čebelica, ki deluje od jutra do večera s svojimi bordinimi močmi zase in ves dom. Ljubi Bog, kateri da čebelici, da najde v bližnji okolici cvetke, iz katerih srka krepčalni med, da tudi nam zaslužek in veselje; kajti „Kdor išče najprej nebesko kraljestvo in njegovo pravičnost, temu se pridajo tudi posvetne reči“.

pismonoša še drugi „dinst“, kakor pravi, on je tudi občinski birič.

Ponosno se vstopi pred cerkvijo na skalo in pogleda po ljudeh. Če vidi že dovolj moških glav zunaj, je dobro, če ne počaka, kajti na ženske on ne da nič. Otroci stopijo čisto predenj, možaki se postavijo blizu njega in tedaj on razgrne listine in zagrmí: „Posluš!“

1. Se vam na znanje daje, de... in sedaj pride cel dekret od c. kr. glavarstva;

2. Se vam na znanje daje, de... sledi poročilo županstva;

3. Se vam na znanje daje, de... pa ne vstrašite se, ker to je hudo, pristavi hitro Pislč, ter našteje potem čas, do katerega je treba plačati te ali one davke.

— Sedaj pa z Bogom! In pismonoša zleze veselih lic zopet med občinstvo. Po strani je videl tam Hribarjevo Pepco, za katero ima pismo v torbi. Pa hitro se to mora zgoditi, pismo smuk ven in smuk v žep — pa Bog te čuvaj; živ krst več ne bo vedel, da je Pepca kedaj dobila kako pismo, če bi sama tega ne povedala. Dva novca dobi pismonoša za to. Ni dosti, a on je vendar zadovoljen. Če bi bilo več, bi bilo seveda boljše, a — — ?

Tam ob zidu stoji mojster Juri,

Lepe besede žele so pri poslušal-kah obilo pohvale.

Nato je č. g. dr. Andrej Pavlica povedal nekaj izrekov iz svetega pisma, ki se nanašajo na ženske, ki žive bodisi v deviškem stanu, bodisi v zakonu.

Mej obema govoroma je pel pevski zbor, ki je prav dobro rešil svojo nalogo in od navzočih dobil obilo pohvale. Tudi gramofon je z različnimi predstavami razveseljeval poslušalke. Srečkanje, ki je bilo na koncu, se je vršilo v najlepšem redu. Osrečenih je bilo 105 oseb. V to pripomogli so posebno naši vrli narodni trgovci, katere bode delavstvo vedno rado podpiralo po svojih močeh.

Ko je pevski zbor zapel še nekaj pesmic, razšle so se društvence vesele domov z zavestjo, da je naloga vsaktere delati na to, da se društvo kolikor mogoče pomnoži.

Slovenska šola v Gorici.

Znano je, da je c. kr. deželni šolski svet pod predsedstvom viteza Rinaldinija meseca novembra leta 1895 določil edini javni slovenski ljudski šoli v Gorici, ki naj bi služila slovenskim otrokom iz vsega mesta, prostore na skrajni periferiji predmestja Št. Roka ob mestni meji proti Št. Petru. Italijani so si roke meli, ko so videli, kak tok je vzela zadeva slovenske šole v Gorici; Slovenci so se pritožili na vse strani; ali do zdaj še vedno zastoj.

Letos je bila vložena na c. kr. deželni šolski svet nova prošnja, katero je podpisalo nad 600 slovenskih roditeljev in varuhov, navedši imenom nad 1300 otrok, ki so bili podvrženi šolski dolžnosti v preteklih petih letih, kar da povprek po 900 otrok na leto, za katere prosijo potrebne šole. Prošnja se glasi:

„Veleslavni c. kr. deželni šolski svet za pokneženo grofijo goriško in gradiško v Trstu.

tisti, ki je s hudičem stavil, kakor sem to že enkrat povedal. Tja stopi Pislč in mu da list iz torbe.

— No, pa popoldan?

— Bomo videli, a moram še po občini.

— Pa z Bogom!

— Z Bogom!

Ženske so že odšle, možaki tudi začno odhajati proti domu. Pismonoša zapre torbo, sedaj ni nič več; kar je oddal je oddal, drugo bo treba nesti po vasi.

Moško jo maha od hiše do hiše. Tu ga vidimo najbolj v svoji stvari, tu je on to, kar bi ne bil nikdo drugi. Pisma ima že napravljena lepo po vrsti, tako da mu ni treba nič iskati.

Pa gre mimo prve hiše. Sin je tam na Nemškem, mati je doma in vsak dan čaka pisma. Le malokedaj pride. Rad bi ga Pislč dal stari ženi, ker ve, da bo vesela, a danes ga tudi ni.

— Je kej, pravi starica.

— Neč, dans neč!

In gre dalje.

Ko pride proti drugi hiši, že sega v torbo in pismo z rdečo rožo pride na dan. Na hišnih oknih je vse polno rož in rdečelično dekle sedi na oknu. Opazilo je že pismonoša in še bolj zardelo. Vedela je, da bo danes pismo od njega.

Podpisani v mestu goriškem stalno bivajoči roditelji šolski dolžnosti podvrženih otrok, ki se prištevamo slovenski narodnosti, ter podpisani varuhi, ki zastopamo slovenski narodnosti pripadajoče, šolski dolžnosti podvržene goriške otroke, se sklicujemo na člen 19. državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, kateri določa, da v deželah, v katerih biva več narodov, se morajo javni učni zavodi tako urediti, da vsak teh narodov dobi potrebna sredstva za izobraževanje v svojem jeziku, ne da bi bil siljen učiti se drugega deželnega jezika, in na določbo § 1. zakona z dne 6. maja 1870 dež. zak. št. 30, da javna ljudska šola se mora ustanoviti povsod, kjer biva v enem kraju ali v več eno uro naokoli raztresenih krajev, selih ali posameznih hišah po petletnem povprečnem računu najmanj 40 šolski dolžnosti podvrženih otrok, ter zahtevamo, opiraje se na svojo izjavo, da smo slovenske narodnosti, in na omenjena dva zakona, da naj c. kr. šolska oblast ustanovi na primeren, brez velike težave in brez nevarnosti dostopnem kraju v mestu goriškem javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom s tolikimi razredi in tako urejeno, kakor zahteva zakon z ozirom na petletno povprečno število naših v šolskih letih 1899/00 do 1903/04 šolski dolžnosti podvrženih v Gorici stanujočih otrok; kajti obstoječa štirirazredna javna ljudska šola s slovenskim učnim jezikom v oddaljenem predmestju Št. Roku je toliko, kakor da je ni, ker je našim 6 do 12 letnim otrokom le z veliko težavo in z nevarnostjo za zdravje in življenje dostopna, večini njih pa radi oddaljenosti, ozkih ulic, velikega prometa ljudij in živine in slabih potij celo nedostopna, kar priča najboljše dejstvo, da ta šola v svojem de-

Prav natančno je vse to preračunila, kajti on je bil vselej reden, kadar ji piše.

— No, Rozinčka, danes pa je, danes in stegnil je roko gori med rože. Hitro je dekle pograbilo za pismo in ga skrillo. Petka je bila plačilo.

Tiho je odšel Pislč dalje, kajti take stvari treba molčati. On to dobro ve; še tako kmalu zve cela vas, da ta ali ta piše tej in tej. Eh, koliko takih stvari je on že nanese! Marsikatera punca na vasi ga pričakuje bolj kot velikonočnih potic in mnogo fantov je on že osrečil s takimi rožnatimi pismi. Le Županovi Meti noče prinesiti nič, kar mu ona seveda zameri. Tako gre on dalje, počasi razdeli vse, le poziv za davke, katerega mora nesti stricu Gašperju, ima še v torbi. Prav nerodno je to in najraje bi tega ne storil. Toda „dinst“ je „dinst“ in tudi to je treba. Raje bi nesel trideset zaljubljenih pisem kot pa enkrat za davke; in še revež je stric Gašper, pa naj plača davke. Prej je prinesel veselje v hišo, sedaj bo žalost, a kaj se hoče! S težkim srcem je rešil tudi to in potem odšel proti domu. Po potu ga spiše še kozarček, saj ga je pošteno zaslužil. Drugi dan pa spet na pošto v trg in tako dalje. Jeden dan je podoben drugemu, vsak ima svoje veselje in svoje težave: enkrat rožnato pismo, drugič pa vraga za davke.

LISTEK.

Naš pismonoša.

Napisal Janko Bratina.

Pisal sem že o tem in onem, ki nosi križe svojega življenja tu gori med nami, a ravno pismonoša še ni dobil zasluženega mesta. In vendar je tudi on — in sicer skoro najbolj — vreden, da zvedo tudi naši sosede o njem, kajti on je možakar, ki razveseli marsikoga na vasi.

Postave je naš pismonoša, ali po domače Pislč, precej visoke in naglih nog. V roki ima vedno palico, preko rame torbo za pisma, na hrbtu pa vrečo za druge potrebne stvari. Po letu ima na glavi širok slamnik, s katerim dela vedno senco pri mizi, kakor je dejal krčmar Zavetnik. No, Pislč ne dene tega klobuka z glave za ves svet, kajti potem se on ne čuti več tako v svojem dostojanstvu. Oženjen je tudi in dva dni v tednu mora njegova boljša polovica v trg po pošto, druge štiri gre sam. Nedelja je prosta, a vendar ima ta dan Pislč še več dela kot drugače. Zjutraj pred mašo deli liste in pisma, pogovori se tu pa tam s kakim možakom. Včasih prinese tudi kako kronico, kar je posebno tistemu prav, ki jo dobi. Po maši ima naš

setletnem obstoju ni imela povprečno nad pet učencev na leto, izvzema ono srečno leto 1898/99, ko je bila eksekutivnim potom nastanjena v prostorih na primernem kraju — ko ni mogla sprejeti vseh otrok, ki so se oglašili za sprejem — dasi je v Gorici slovenskih šolski dolžnosti podvrženih otrok za dve taki šoli. C. kr. šolska oblast naj nam ustalovi potrebne ljudske šole na primer-nih krajih v mestu goriškem, in ona šola v predmestju šenttroškem postane tako nepotrebna kakor je nepo-rabna.

Sopodpisance in soprošilce, gospode: dr. Franca Pavletiča, odvetnika in posestnika v Gorici, Josipa Hrovatina, nadučitelja v p. in posestnika v Gorici, Jakoba Čebularja, c. kr. profesorja v p. in posestnika v Gorici imenujemo s tem za naše zastopnike, ter jih pooblašamo, da to našo prošnjo obširneje razvijajo in utemeljijo ter predložijo pristojni šolski oblasti, da nas, kjerkoli treba, posebno pri vseh ko-misijah in ogledih na licu mesta, zastopajo, da vlagajo v našem imenu prošnje, pojasnila, dokaze, utoke in pritožbe, dokler ne bo ta naša prošnja in zahteva rešena v zmislu zakona v korist šoli in našim otrokom.

Veslelavni c. kr. deželni šolski svet naj usliši blage volje našo nujno prošnjo, naj se usmili ljudstva, hrepenečega po nauku in omiki, ki mora že dvajset let plačevati zasebne šole in šolnino, ako hoče, da se njegovi otroci deležijo šolskega pouka, katerega jim je občina dolžna; naj za-brani, da bi narodna zavist in nestrpnost pod krinko postavnosti še dalje odtego-vala goriškim Slovincem dobroto javnega ljudskošolskega pouka, do katerega imajo pravico po državnem in deželnem, kakor tudi po naravnem in božjem pravu.

V prošnji navedeni pooblaščenici so sestavili obširno, s postavnimi razlogi podprto prošnjo ter izročili jo meseca junija c. kr. deželnemu šolskemu svetu, od katerega je odvisna nadaljna usoda slovenskega šolstva v Gorici. Imena pooblaščenecv so nam porok, da ti zastop-niki slovenskih roditeljev in slovenskih otrok ne pustijo več te zadeve izpred oči, marveč da jo bodo poganjali in krepko zagovarjali, dokler ne pride do postavne rešitve. Slovenski roditelji naj ostanejo stanovitni v svojih zahtevah in naj krepko podpirajo svoje zastopnike.

Politični pregled.

Sklicanje državnega zbora. — Dan za dnevom se menjajo mnenja o času, v katerem bode sklican k zasedanju naš državni zbor. Pred dnevi so prinesli razni listi vest, da bo državni zbor skli-can zadnje dni tega meseca. Neki tirolski list pa je zatrjeval, da ta vest ni ute-meljena in da pride državni zbor šele meseca novembra skupaj. Zdaj pa pri-hajajo češki „Narodni listi“, ki odločno trde, da bode državni zbor sklican na 23. t. m. in sicer h kratkemu zasedanju, ki bode trajalo le dva tedna.

Kriza na Ogerskem. — Koali-rani opoziciji so jako na potu shodi, ka-tere sklicujejo zaporedoma socijalni demo-kratje na Ogerskem in na katerih se obsoja postopanje koalirane opozicije, katero postopanje je v pri-l sebičnim namenom nekaterih ogerskih mogotcev, a je na kvar splošni blaginji ogerskega ljudstva, posebno pa delavstva. Na teh shodih zahtevajo govorniki splošno in jednako volilno pravico. Ker je sedanja vlada obljubila vvesti zahtevano splošno jednako volilno pravico, pravijo voditelji koalirane opozicije, da je storila to le zaradi tega, da pridobi na svojo stran socijalne demokrate, da hujakajo ti ljud-stvo proti koalirani opoziciji. Zaradi tega so imeli voditelji koaliranih strank te dni posvetovanje, na katerem so sklenili, da bodo postavili sedanje ministerstvo v obtožni stan zaradi zlorabe uradne moči.

Bombni napad v Barceloni. — V Barceloni se je razpočila bomba pre-teklo nedeljo ob pol 2. uri popoldne na izprehajališčih ob morškem obrežju. Izprehajalo se je jako veliko oseb, ki so bile vsled poka grozno prestrašene. Bombo je položil napadalec poleg nekega drevesa. Ko se je razpočila, je ranila tudi napadalca. — Vsled poka so se raz-sule vse šipe bližnjih hiš. Pok so čuli po celem mestu. Bomba je bila nabita z žrebli in železnimi kosci. Ranjenih je 35—60 oseb. Dve ženski sta že umrli na dobljenih ranah, 10 oseb je smrtno

nevarno, 8 težko ranjenih. Napad so povzročili najbrže anarhisti.

Vojna na Skrajnem Vztoku. — Vsled sklepa miru preneha torej krvavo klanje na Skrajnem Vztoku. O zadnjem dogodku na bojišču poročal je carju ge-neral Linevič dne 3. t. m. tako-le:

Dne 3. septembra predpoludne je naš oddelek v Koreji odbil več ener-gičnih napadov 6 jap. bataljonov z 12 to-povi. Istočasno so Japonci stopili v ofen-zivo proti našim oddelkom pri Kianker-jenu in v soteski Penčugolev.

V brzovjavki, s katero je car obve-stil generala Lineviča, da se je sklenil mir, pravi car: „Moja požrtvovalna draga mi armada je zadrževala korak na korak naval po številu mnogo močnejšega sovražnika v Mandžuriji ter 19 mesecev tr-dovratno odbijala njegovo prodiranje. Pod Vašim vodstvom je ta armada dandanes številnejša in močnejša kakor sploh kdaj poprej ter pripravljena ne samo za od-bijanje sovražnika, temuč tudi za krepak udar. Jaz in vsa Rusija verujemo v moč slavne armade in v njeno pripravljenost, da se žrtvuje v dobrobit domovine, toda moja dolžnost pred vestjo in od Boga mi zaupanim narodom mi ukazuje, da ne izkušam znova močnatosti in vernega srca svojih dragih Rusov, da jih ne izspo-stavljam novim brezkončnim strahotam vojne, vse to zaradi polovice oddaljenega otoka, ki nam ga je Japonska leta 1876 odstopila. Posebno z ozirom na obvez-nosti, ki so jih glede tega otoka Japonci prevzeli, sem sprejel japonske mirovne pogoje. Ruske čete so v krvavih bitkah opetovano pokazale močnatost in požrtvo-valnost. Izročite vsebino te brzovjavke moji dragi armadi. Vedite, da jaz in Rusija cenimo vaše žrtve, ki ste jih do-prinesli v tej težki vojni.“

Mirovna pogodba med Rusijo in Japonsko podpisana. — V torek je bila podpisana v Portsmouthu mirovna pogodba med Rusijo in Japonsko. Ta dogodek naznanjalo je streljanje topov iz portumtskega arzenala. Mnenja o tem, kdo da je več pridobil s to pogodbo, so jako različna. Vendar pa je več onih, ki menijo, da je ta sklep miru ugodnejši za Rusijo, nego pa onih, ki menijo, da je Japonska s tem mirom več pridobila nego Rusija. Gotovo je le, da je zavla-dala vsled takega sklepa miru na Ja-ponskem skrajna nezadovoljnost in da se boje celo revolucije.

Dopisi.

Iz Mirna. — V nedeljo je bila na Gradu navadna obletnica posvečenja cer-kve z lepo slovesnostjo. Nekaj pa je bilo tudi nenavadnega, namreč to: Pripeljalo se je po železnici iz Trsta do Rubij okoli 70 članov italijanskega „Kat. del. dru-štva v Trstu“ (mej njimi je bilo tudi nekaj Slovincov). Iz Rubij so prišli peš na Grad ravno mej procesijo.

Prišli so prav nepričakovano. Na-znanili niso nič, le privatno je nekdo sporočil v Miren enemu svojih sorodni-kov. — Kakor so sami pripovedovali, so se tudi oni kar tako v naglici podali na to romanjo.

Bili so prav veseli in zadovoljni na tem našem prijaznem Gradu, vse jim je zelo dopadlo, zlasti lepa slovesnost, po-sebno pa pridiga našega č. g. župnika, kateri je prav lepo in vneto govoril o dobrotah, zlasti dušnih, katere verniki v tako obilni meri zadobijo ravno v cerkvi. Tako so bili navdušeni Tržačani, da so obljubili, da pridejo vsako leto na ta dan na Grad in še v obilnejšem številu. Tudi mi smo bili veseli te njih obljube in skle-nili smo, da kadar pridejo, jim poskrbimo za dostojen sprejem in gostoljubje. Torej, na veselo svidenje drugo leto!

Zdaj pa še nekaj, namreč: Vsakoletna slovesnost, katere je na kvatrencu na Gradu, in veselica z javnim plesom, katero misli prirediti jetično li-beralno društvo „Ipava“ v Mirnu, so na tehnični. Omenjeno društvo bobna uže več časa, da priredi na kvatrencu vese-lico s plesom, zato je g. župnik oznanil v cerkvi v nedeljo 27. m. m., da vstavi slovesnost na Gradu, ako mu županstvo in društvo ne dajo v teku osmih dni pismenega zagotovila, da na kvatrencu ne prirediti veselice s plesom.

Osem dni je že preteklo, a g. žup-nik menda nima še nobenega zagotovila. Ali ga dobi, je sumljivo. Gotovo pa je, da ako ga ne dobi, ne bo na kvatrencu slovesnosti na Gradu. To je g. župnik odločno povedal, za kar čast mu!

Županstvo odločuje in v kratkem se

pokaže, ali je kaj mari našim starešinom slovesnost na Gradu. V kratkem se po-kaže, na katero stran se tehnica nagne. Takrat pa prime zopet za pero Vam udani poročevalec.

Iz Dornberga. — (Društvo „Naprej“. — Plesi. — Naše ob-lasti.) — Pošteno društvo mora imeti ta namen, da članom koristi bodisi gmo-tni bodisi z duševno izobrazbo. Naše li-beralno društvo „Naprej“ pa ne daje ne take ne take koristi, ampak občini silno mnogo škoduje. Ono škoduje ob-činarjem v gmotnem in moralnem oziru. Edini namen tega društva so neprestani plesi in z njimi združeno pijančevanje. Koliko pri tem mladina zapravi denarja, zdravlja in poštenosti, vemo le domačini. Kadar ta imenitni „Naprej“ začuti kakšen krajcar v žepu našega ljudstva, pa ga žene plesat in pit, da le noben novec pri hiši ne ostane. Brez prepira in pretepa to redkokdaj mine.

Najlepše se je pa izkazal „Naprej“ minuli ponedeljek! Naprednjaki so že plesali v nedeljo popoldne in po noči do ponedeljka. Ta dan so prišli k nam vojaki. Alo! V ponedeljek popoldne nazaj godci, da se oskubi še uboge vo-jake za njih krajcarje! Kdo je dal za ta ples dovoljenje? Čujemo, da ga je dal župan kupiti za 20 K. Ko bi le župan vedel, koliko trpi njegov ugled pri po-štenih ljudeh vsled takega ravnanja! A kaj je sledilo? Zvečer je prišlo do veli-kega prepira med vojaki in liberalnimi plesalci. Vojaki so potegnili sablje, nastal je velik strah, z bližnjega griča je letelo kamenje na plesišče — prav malo je manjkalo, da ni tekla kri. K sreči so priskočili častniki, in eden od njih je storil, kar bi župan imel storiti: zapodil je godce z odra.

Kdo bil bi tu odgovoren za veliko nesrečo, ki je pretila? Najprej župan-stvo. Videli bomo, če bo takoj zopet dalo dovoljenje za javen ples, kakor so že govorili. „Naprej“ prireja same javno plese, a glavarstvo jih pasira za društvene plese. Ali je glavarstvo dalo plesno do-voljenje za nedeljo in ponedeljek? Po-klicani činitelji bi morali tej rak rani obrniti svojo pozornost ter jo zaceliti.

Kostanjevica. — „Prav po tolo-vajski so napadli v „Prismojencu“ dva fanta iz Kostanjevice“, tako kriči „Soča“ z dne 30. avgusta, pa pri tem ne ve družega povedati, kot to, da se je v dopisu enega izmed teh imenovalo „de-beloglavega“. To je ves tolovajski napad! Pa, če se to sme imenovati tolovajski napad, kako ime pa zasluži potem oni grdi, nesramni in skrajno lažnjivi „So-čini“ napadi na naše poštene mladeniče in može, ki niso ničesar zakrivilji?

Kakor se vidi, ste nasprotniki jako občutljivi za svojo kožo, a povemo vam, vojsko ste sami z grdimi in lažnjivimi napadi izzvali, in zato tudi mi ne bomo molčali, dokler boste lagali. Pišite, če hočete resnico, pa bo mir! Toda res-nice pisati ne morete, ker vam smrdi in oči kolje, zato si hočete pomagati z lažmi.

Dalje nam laž očitajte, ko smo pi-sali, da je prišel domišljivi Ciril v ne-ljubu dotiko z orožnikom. To ni nobena laž, ampak je gola resnica, in za Cirila prav britka resnica; polna krčma ljudij je bila priča, kako sta ga neki vojak in pa orožnik zgrabila ter ga tirala iz krčme, da se bo pač dolgo lahko spominjal tega zanj tako častnega dogodka.

Našim pijanim razgrajčem dalje ni prav, da se je na predvečer cesarjevega rojstnega dne pritrkavalo, ter kvasijo nekaj, da se je zvonilo na čast onim, ki so prišli iz Komna domov. Slišali smo, da se je Sevkin France nekje bahal, da je dal on to v „Sočo“. To je pa res strašanska iznajdba, in mi se le čudimo, kako to, da nam ni prišlo kaj takega na misel. Sevkinega Franceta, ki je bil do-sedaj precej počasan in zaspan, čaka še velika prihodnost. Škoda, da je Kolumb Ameriko našel, Sevkin France bi jo prav gotovo, ako bi ne bila že odkrita. Ker pa z Ameriko ni nič, pa pričakujemo, da nam bo njegova dosedaj skrita modrost kaj drugega odkrila. Na vsak način pa zasluži ta mož, da se v novem društvu postavi za prvega predsednika, kajti čast komur čast! To je naš od-govor na tisto bedarijo v „Soči“.

Iz Cerkna. — Dolgo uže ni bilo nobenega sporočila v „Prim. Listu“ iz našega sicer v zadnjem kotu Goriške ležečega, a vendar ne nazadnjaškega kraja. Kako z našim napredkom? Naše gospodarsko društvo in posojilnica vrlo dobro prosperata, za kar čast pametnemu

in vzornemu odboru ter načelstvu obojih. A tudi za pošteno zabavo in veselje nam še vedno skrbe udje in člani „Narodne čitalnice“. V nedeljo dne 3. septembra smo imeli tu veselico ali koncert v pro-storih „Gospodarskega doma“, prirejen od „Nar. čitalnice“. Obširna dvorana je bila natlačena polna in mnogo gostov si je moralo poiskati prostora še v stran-skih sobah. In gotovo ni nobenemu žal, da je prišel k veselici, dasi so mnogi prišli iz daljnih krajev, kakor n. pr. iz Podbrda, Šebrelj i. t. d. Vspored veselice je bil namreč jako zanimiv in zares umetnišk. Na violin (škant) slišimo pač večkrat, kako gode kak naš domači „muskantar“ kak „Oberstaiers“ ali pa „Šnelpolko“, a kako se lahko igra na ta instrument, da ima vžitek tako navaden kmet, kakor v muziki bolj izobražen človek, to smo slišali ta dan v Cerknem, ko nam je nekaj časa tu bivajoči gosp. orožnik, izvrsten violinist, pokazal, kaj se da vse napraviti s tem godalom. Vidi se mu, da igra iz srca! Spremljal ga je na glasovirju domači organist in pevovodja g. G. Bevč, katerega se mora pač pri-znati glasbena nadarjenost. — Najlepša izmej pevskih točk čuli nam je bila zbirka srbskih nar. pesmij, koje je pro-izvajal mešani zbor. Vidi se, da slovenska glasba pač ugaja Slovincem. Burka „Eno uro doktor“ nam je dala obilo smeha, ker so bili gg. doktor, njegov sluga Škrjanec in njih bolniki izvrstno pogodili svoje vloge. Ženske vloge so bile bolj postranske, a tudi dobro izpeljane. Sploh cela veselica nam je bila zares v zabavo in vžitek. Cerkljani pač kažejo, da se lahko postavijo, če hočejo!

Tolmin. — Tolminci smo dobili novega g. nadučitelja v osebi g. Kašca z Grahovega. Prosil je za to službo in bil imenovan, potem ko je gosp. Matija Kenda, imenovan poprej že za to službo, hotel ostati le na prejšnjem mestu v Volčah. Mi smo si zares želeli gosp. Kenda, a upamo, da nam bode tudi g. Kašca dober in za našo mladino skrben učitelj. Učiteljska pripravnica se je otvo-rila začetkom tega šolskega leta v Tolminu.

Idrija ob Bači. — Ubili so tu nekega delavca Hrvata. — Kdo, se še ne ve gotovo. Zaprli so štiri domačine, kot sumljive uboja. Vzrok je bil pijača, kakor se govori. Sploh se pobivajo ljudje le ko gredo iz oštarij.

Novice.

Čenjenim naročnikom. — Na poziv, naj bi naši cenjeni naročniki poravnali letošnjo naročnino do konca avgusta, odzvalo se jih je, žal, vse premalo. Naj se nas cenjeni naročniki spomnijo. Vsak krščanski naročnik naj si šteje v sveto dolžnost, poravnati zaostalo naročnino, ker imamo z listom ogromne stroške. Nekateri niso plačali naročnine še celo za l. 1904 in 1903. Cena listu od sedaj do novega leta je 1 K 36 vin., za manj premožne pa 1 K.

Smrtna kosa. — Te dni je umrl v Inomostu bivši ravnatelj tukajšnjega ženskega učiteljskega in ki je živel sedaj v pokoju v Inomostu, namreč g. Franc Hafner, vitez Franc-Jozefovega reda in odlikovan tudi z zlato kolajno za štiri-desetletno službovanje. Pokojnik je bil rojen v Sezani. Služboval je več let na tukajšnji gimnaziji kot profesor, kjer je podučeval zgodovino in zemljepisje. Imenovan je bil potem za gimnazijskega ravnatelja v Pazinu, in od tam prišel je za ravnatelja na tuk. žensko učiteljske. Dočakal je 76. leto svoje dobe. Naj po-čiva v miru!

Včeraj je umrla v Trstu nagloma gospa Lucija Kuštrina, soproga tuk. trgovca z jestvinami in posestnika gosp. Antona Kuštrina. Pokojnica šla je v Trst iskat si zdravniške pomoči. Nastanila se je pri neki znani družini, a tu napadle so jo hude bolečine, katerim je sledila kmalu smrt. Bolehala je že delj časa na srčni hibi. Stara je bila šele 47 let.

N. p. v m. l!
Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Vincencij Kožuh iz Oseka 50 v, Josip Golob, vikar 10 K, Josip Milanič, kaplan 1 K, Pičulin Andrej 1 K, dr. Josip Dermastia 1 K, Josip Godnič, vikar 1 K, Anton Koršič, Kozana 1 K.
Bog stotero povrni in obudi veli-kega dobrotnika, ki ga pričakujemo!

Izkaz darov za srečkanje pri obč. zboru „Skalnica“: Grusovin Terezija, podoba M. B. v okvirju; Emerika Holzinger pl. Weidich, umetni krožnik za posetnice; Jernej Kopač, 2 steklenice medu; Ana Bolko eno torbico za cvetlice; Ternovec Doroteja, 2 okvirja z napisom; Ana Plesničar, 1 božje razpelo in 1 okvir z napisom; Josipina Žnideršič, povitico (torto); Mošak Terezija, 2 K; Čebren Cecilija, 1 K; Pičulin And., 1 K; Velikonja Ivan, trgovec, sodček piva; Štrukelj Neža, 2 K; Josipina Žnideršič, 4 steklenice piva; Pičulin And., vrtar v tovarni v Stračicah 1 K; Marija Kermavner, vrečko sladčic.

Za Alojzljjevišče: Preč. g. Anton Pahor 20 K, preč. g. Iv. Leben 10 K, P. O. C. 20 K, preč. g. Iv. Stofa 3 K, g. Jos. Klanjšček 5 K, R. J. 5 K, „Slov. katol. delavsko društvo“ 5 K, „Skalnica“, društvo slov. kat. delavk 5 K.

Bog povrni!

Kot supleta na tuk. gimnaziji sta nastavljeni prihodnje šolsko leto gg. Julij Nardin in Rudolf Lavrenčič, prvi za matematiko in fiziko, drugi za naravoslovje. Zadnji je sin g. Matije Lavrenčiča, nadučitelja v Št. Petru pri Gorici.

Odbor „Slovenskega katoliškega delavskega društva“ v Gorici je takole sestavljen: Predsednik: dr. Josip Dermastia, podpredsednik: Ivan Gorjup, pekovski izvedenec, zapisnikar: Josip Kosmač, rezbar in podobar v Gorici, blagajnik: Luka Dugar. Duhovni voditelj: dr. Andrej Pavlica.

Odbor bode imel zadnjo nedeljo vsakega meseca redno sejo.

Sedemletna govornika — Pri veselici društva „Skalnica“ v „Alojzijevišču“ nastopil je minulo nedeljo tudi mali France Vuk, brat mirenškega pevovodje Antona in je z mize predaval pesem: Rabeljsko jezero Simona Gregorčiča in pesem o okamenelen možu v Celovcu. Prav tako je z mize predaval tudi Anica Besednjak pesem: Mlitev Simona Jenka. Oba sta kar očarala mnogobrojno občinstvo, ki jima je na koncu živahno zaploskalo!

Letno zborovanje „Slov. krščansko-socialne zveze“. — Zborovanje „Slov. kršč. soc. zveze“ v Mariboru dne 4. t. m. je bilo veličastno. Udeležilo se je kakih 2000 mož in mladeničev. Primorski pomožni odbor, „Slovensko kat. del. društvo v Gorici“, društvo „Skalnica“ v Gorici in „Kat. del. društvo“ v Mirnu je zastopal dr. Andrej Pavlica.

Sprejeti so bili ti-le predlogi:

1. Izobraženost in zavednost najbolj širijo naša izobraževalna in delavska društva, toda premnogo je še krajev, kjer jih ni. Zato se mora po „Slov. kršč. soc. zvezi“ pričeta društvena organizacija krepko nadaljevati, da sčasoma ne bo več župnije brez izobraževalnega društva, ne tovarniškega kraja brez delavskega društva. Deželni pomožni odbori „Zveze“ naj tekom enega meseca osnujejo dekanjske pomožne odbore treh članov, katerih naloga bode snovati in nadzirati izobraževalna društva.

Ko bode vsa Slovenska organizirana v društvenem oziru, se bo lahko razvila tudi potrebna stanovska organizacija v posameznih družtvih. Iz izobraževalnih in delavskih društev bodo izšla delavska in kmečka strokovna društva.

Da bo možno izvršiti društveno in stanovsko organizacijo, nam je nujno potrebna mladinska organizacija. Mladina, moška in ženska naj se pri izobraževalnih društvih združi v mladeniške in dekliške zveze. Te zveze naj se povsod vpeljejo in vodijo po znanem pravilniku. Le iz organizovane mladine dobimo toliko potrebnih delavcev na socialno-gospodarskem polju ter društvenih voditeljev.

2. Vsaka družina imej svojo domačo knjižnico. V ta namen naj se knjige iredno vežejo, v primerni omari shranijo in pri večjih knjižnicah v posebnem zapisniku natančno zabilježijo. Zasebniki naj knjige, ki jih ne potrebujejo, darujejo izobraževalnim in bralnim društvom.

Vsako društvo mora imeti po strokah urejeno društ. knjiž. z natančnim zapisnikom knjig in izposojevalnikom. Ureditelj zapisnika in izposojevalnika naj se vrši v smislu tega referata.

„Slov. kršč. soc. zvezi“ se naroči, da izda potrebne formulare za društvene knjižnice in imenik našim društvom primernih knjig.

Odboru zveze se naroča, naj ustanovi potovalne knjižnice po deželi. Pododbori naj pošiljajo na zaupne moše take knjižnice tja, kjer ni bralnega društva.

Časopisje naj se bolj nego doslej

ozira na gospodarska in socialna vprašanja.

Priporoča se izdajanje poljudnih knjižnic v socialni, gospodarski in zgodovinski pouk. V tem zmislu pohvalno omenjamo Društveni zakon in Obrtni red, ki ju je izdala Slovenska krščanska socialna zveza in knjižnice zgodovinskega društva v Mariboru.

Knjižice in knjige socialne in gospodarske tvarine naj se vedno naslanjajo na domače potrebe in naj bodo pisane čim najbolj poljudno.

Branje časopisov, knjižic in knjig naj se organizuje po raznih stanovskih in mladinskih organizacijah. Opozarjajo naj se člani na socialno važne spise in vsaj večji in pomenljivejši sestavki naj se obdelavajo v predavanjih; z javnimi razgovori po družtvih naj se vzbuja zanimanje zanje.

Vsaka društvena knjižnica naj ima poseben gospodarski in socialen oddelek. Časopisi, ki redno prinašajo socialne ali gospodarske sestavke, naj se skrbno spravljajo, da se koncem leta morejo zvezati; iz drugih naj se po možnosti izstrižejo gospodarski in socialni članki in po t. arinah izvršeni spravijo.

Prihodnje letno zborovanje „Slovenske krščansko-socialne zveze“ bo na Koroškem. Na predlog g. poslanca Grafenauerja je sklenil zadnji zbor „Slov. kršč. soc. zvezo“, da se vrši prihodnje leto veliko „Zvezino“ zborovanje v Žibolju na Koroškem.

Katoliško izobraževalno društvo v Šturiji vabi k blagoslovljenju društvene zastave v nedeljo dne 10. septembra 1905. Vspored: Popoldne ob 3. prihod in sprejem bratskih društev, ki se zbirajo v društveni dvorani. Nato blagoslovljenje zastave v župni cerkvi. Po blagoslovu na velikem vrtu gosp. Ivana Štiblj veliki koncert: 1. Jirke: „Zagrebačka koračnica“, udarjajo tamburaški kat. s. izobr. društva na Golu; 2. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, pojo združeni pevski zbori; 3. Pozdravni nagovor; 4. Aljaž: „Triglav“, moški zbor, poje k. izobr. društvo v Šturiji; 5. Chubley: „Oceana-valček“, udarjajo tamburaški kat. s. izobr. društva v Kamnjah; 6. Hajdrih: „Na boj“, moški zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Budanjah; 7. Nedved: „Naša zvezda“, mešani zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Vipavi; 8. Parma: „Mladi vojaki“, udarja tamb. klub „Zarja“ v Št. Vidu; 9. Slavnostni govor; 10. M. pl. Farkaš: „Frankopanka“, udarjajo tamburaški kat. slov. izobr. društva na Golu; 11. Vilhar: „Bojna pjesma“, moški zbor, poje kat. s. izobr. društvo na Slapu; 12. Parma: „Čolnčiku“, mešani zbor, poje kat. slov. izobr. društvo v Šturiji; 13. Ziehrer: Odlomek iz operete „der Landstreicher“, udarjajo tamburaški kat. s. izobr. društva v Kamnjah; 14. „Pred sodnikom“, šaljivi prizor; 15. Stabbe: „Kje prijazne ste višave“, moški zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Kamnjah; 16. M. pl. Farkaš: „Terezin valcer“, udarja tamburaški klub „Zarja“ v Št. Vidu; 17. Krek: „Najlepši kraj“, moški zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Budanjah; 18. Sattner: „Studentku“, mešani zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Vipavi; 19. Jirke: „Filipovič koračnica“, udarjajo tamburaški kat. slov. izobr. društva na Golu; 20. Klaič: „Oj pomladni...“, moški zbor, poje k. izobr. društvo v Šturiji; 21. Eisenhut: „Mazurka“, moški zbor, poje kat. s. izobr. društvo v Budanjah; 22. M. pl. Farkaš: „Hrvatsko kolo“, udarja tamburaški klub „Zarja“ v Št. Vidu; 23. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor, poje kat. izobr. društvo v Šturiji; 24. „Pomladni glasovi“, valček udarjajo tamburaški kat. s. izobr. društva v Kamnjah; 25. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor, pojo združeni pevski zbori; 26. Srečkanje. Po veselici prosta zabava. Vstopnina s sedežem 1 K; vstopnina 40 vin. K najobilnejši udeležbi uljudno vabi o d b o r.

Začetek šolskega leta v zavodih društva „Šolski Dom“. — V otroške vrce v ulici sv. Klare št. 4, pod kapelo št. 1 in v „Malem Domu“ Via Bertolini se sprejemajo otroci v starosti od 3—6 leta vsak dan od 9. zjutraj in od 3. ure popoldne naprej.

V 6-razredno dekliško in 4-razredno deško ljudsko šolo v „Šolskem Domu“ bodo se vpisovali otroci 14. in 15. septembra od 9.—12. dopoldne, pa od 2.—4. ure popoldne. V to šolo se sprejmejo otroci bivajoči v mestu, le v višje razrede se bodo sprejemali izjemoma tudi iz okolice goriške.

V dekliško nadaljevalno šolo, združena s strokovno šolo za umetno ve-

zenje in belo šivanje in v šolo za krojenje in šivanje oblek se bodo sprejemale deklice, ki se dovršile ljudsko šolo.

V posebne tečaje strokovnih šol za odrasle sprejemale se bodo do konca septembra deklice, ki so dovršile ljudsko šolo ter so v ročnih delih, sosebno v šivanju, že izurjene.

Ob istih dneh in času sprejemali se bodo v trirazredno ljudsko šolo v „Malem Domu“ otroci bivajoči v doljenjem delu mesta.

Tako se bode vpisavalo v „M. Domu“ tudi v pripravljalnico za srednje šole in v oba letnika pripravljalnice za izobraževališča za učiteljice.

Učenci in učenke, ki niso hodili v šole „Šolskega Doma“, se bodo izpraševali, ali so dovolj pripravljeni, da zamorejo v teh vspešno napredovati.

Kdor želi vstopiti v katerokoli navedenih šol, mora se skazati s poslednjim šolskim spričevalom (šolskim sporočilom), in na novo došli tudi s krstnim listom, oziroma listkom, v katerem je potrjen njih rojstni dan.

Iz obzira, da ima društvo ogromne stroške za vzdrževanje navedenih zavodov, pričakuje, da bodo roditelji tudi zdatno podpirali zavode s tem, da bodo po svoji moči plačevali šolnino, ki znaša v dekliški nadaljevalni šoli do 4 K na mesec, in v obeh pripravljavnicah do 1 K. Ubogim in pridnim učenkam se šolnina zniža ali celo opusti.

V obrtno-nadaljevalno šolo, namenjeno za rokodelske in trgovaške vajence, se bodo vpisavali učenci 15. sept. ob 5. uri popoldne. Tega dne se bodo na novo vpisani učenci izpraševali, da se jih po njih zmožnosti uvrsti v razrede.

17. septembra ob 9. uri dopoldne prične v tej šoli reden pouk. Poučevalo se bode na tej šoli, kakor minulih let, v „Šolskem Domu“ ob ponedeljkih, sredah in petkih od 5—7. zvečer, pa ob nedeljah od 9—12. predpopoldne. Ti učenci so prosti šolnine ter dobivajo v šoli vsa potrebna učila.

Začetek šolskega l. 1905/1906 na tuk. c. kr. višji realki. — Na tuk. c. kr. višji realki prične se vpisovanje onih učencev, ki hočejo vstopiti v prvi razred tega zavoda dne 14. t. m. Omenjenega dne pripeljejo naj stariši ali njih zastopniki dotične učence v ravnateljstvo pisarno v času od 9. ure predpopoldne pa do popoldne. S seboj naj prinesejo spričevalo one šole, katero je učenec do sedaj obiskoval in pa rojstni list. Dne 15. t. m. pa se bodo vršili za take učence vsprejemni izpiti. Vsprejmejo se le taki učenci, ki so že dovršili 10. leto svoje starosti ali pa je dovrše v teku leta 1905. Vpisovanja učencev v ostale razrede višje realke in sicer takih, ki so se že lani učili na nji, vrši se dne 16. t. m. Dotični učenci priti morajo ta dan vsak v svoj razred ob 8. uri zjutraj ter se tam prijaviti. Prinesti morajo s seboj zadnjo spričevalo, objednem pa tudi 1 K 60 v kot prispevek za knjižnico in 40 v kot prispevek za otroške igre. Onim dijakom, ki bi tega ne storili, zgoditi se zna lahko, da ne bi bili vsprejeti, ako bi se kasneje oglasili. Učenci, ki prestopijo z drugih realk na tukajšno, zglašiti se morajo pri ravnateljstvu tak. realke dne 15. t. m. predpopoldne. Prinesti morajo s seboj poleg rojstnega lista tudi vsa svoja šolska spričevala in posebno pa zadnje, ki more biti prevedeno s predpisano odhodno klavzulo. Ti dijaki morajo plačati poleg pristojbine za knjižnico in pa one za otroške igre še 4 K kot sprejemno pristojbino. Taki dijaki vsprejemajo se lahko brez vsprejemnega izpita. Ako se pa učiteljskemu zboru potrebno zdi, zahteva od njih lahko, da se morajo podvreči vsprejemnemu izpitu, a v tem slučaju plačati morajo znesek 24 K kot izpitno pristojbino. Taki vsprejemni izpiti vrše se dne 16. t. m. od 8. ure zjutraj do popoldne in pa od 3. ure pa do 6. popoldne. Takim izpitom se morajo brezpogojno podvreči učenci, ki se niso učili na takem javnem učnem zavodu, ali pa tudi taki, ki so svoje študije na javnih učnih zavodih pretrgali zaradi bolezni ali pa tudi zaradi drugih vzrokov.

C. kr. slovenska srednješolska pripravljalnica na gimnaziji v Gorici. — Vpisavanje učencev s slovenskim materinim učnim jezikom bo 15. kimovca od 8.—11. ure. Dečki, kateri nimajo manj kot devet, pa tudi ne več kot 13 let, se oglasijo vsak s svojim očetom ali namestnikom v gimnaziji, v II. nadstropju, in prinesejo s seboj: 1. krstni list, 2. šolsko izpričevalo o dobro dovršenem III. ali IV. razredu ljudske šole, 3. zdrav-

nikovo izpričevalo o stavljenih kozah, o zdravju obeh, sploh o popolnem zdravju, 4. ubožni list, če stariši niso premožni, 5. dve popisani rodovnici. Vsprejem je vendar le začasen; učenci, ki ne znajo toliko veronauka, slovenščine in računstva, da bi mogli napredovati in dobro končati šolsko leto, se vrnejo konec meseca vinotoka v ljudsko šolo. Prednost imajo nadarjeni in marljivi učenci lepega obnašanja, ki prebivajo v takem kraju, kjer nimajo nobene priložnosti, naučiti se nemščine in ki še ne hodijo v tukajšnja c. kr. deško vadnico. Učnine je plačati 10 K vsako polletje; ubogi in vredni učenci so celo ali na pol oproščeni. Odličnim in dobrim učencem c. kr. srednješolske pripravljalnice se c. kr. gimnazija ali realka odpre brez vsprejemnega izpita. Šolsko leto 1905/6 se začne v ponedeljek 18. kimovca.

V Gorci, 1. kimovca 1905.

Fr. Orešec, c. kr. vodja.

Začetek šolskega leta 1905-06 na c. kr. pripravnic za učiteljska v Podgori pri Gorici bode dne 16. septembra t. l. Vpisovanje bode dne 14. in 15. septembra od 9.—12. ure predpopoldne v tamošnjem šolskem poslopju. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14 ali več let, ali pa vsaj 13½ leta svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se žele posvetiti učiteljskemu stanu. Z sprejem se zahteva: zadnje šolsko spričevalo, krstni list, spričevalo o stavljenji koz in zdravniško spričevalo, da je dotičnik zdrav in brez telesnih hib. Šolnine se ne plačajo, temveč dobe še celo pridni pa potrebni učenci na tem zavodu nekaj državne podpore.

Prvi občni zbor „Goriškega kmetijskega društva“ v Gorici, se bo vršil dne 14. septembra t. l. (drugi četrtlet meseca) ob 10½ uri predp. v prostorih hotela „Pri zlatem jelenu“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo ustanovnega odbora 2. Volitev predsednika, prvega in drugega podpredsednika, tajnika in 15 članov osrednjega odbora. 3. Volitev dveh računskih pregledovalcev. 4. Potrditev proračuna za l. 1905. 5. Potrditev društvenega glasila. 6. Razni predlogi. Kdor misli staviti na občnem zboru kak predlog, prijaviti ga mora predsedništvu vsaj 8 dni prej, predno se vrši občni zbor. — Kdor ne plača vsaj do 13. septembra 1905 pristopnine in članarine ne vdobi izkaznice ozir. vstopnice k obč. zboru po § 10.

Naznanilo.

Podpisani raznanjam gg. gostilničarjem in krčmarjem, da imam

80 hl. vina

belega in sicer pristnega, zjamčnega na prodaj. Cena pri malem odjemu 35 K hl., pri večjem odjemu se cena izdatno zniža.

Fr. Kodre,

posestnik na Gočah št. 39, p. Vipava.

Ponov vsake gospodinjje je dobra kava.

Kathreinera Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pravi kava pijača.

o o o

Zahtevajte le lavrino savoro s imenom „KATHREINER“.

„Krojaška zadruga“

Gospodska ulica

Postrežba strogo poštena!!

Priporoča svojo bogato zalogo
krojnega blaga za

poletni čas

Vzorci se pošiljajo na zahtevanje brezplačno.

Cene so stalne.

Loterijske številke.

2. septembra.

Trst 82 89 84 62 85
Lina 78 49 65 27 76

Sprejme se

na stanovanje in hrano dva gospoda. Oglasiti se je v Raštelu št. 14, I. nadstropje.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban,

Gorica,
Magistratna ulica šte. 8.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.
Blago se razpošilja franco.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1.
Gorica.

Velika tovarniška zaloga *šivalnih strojev* kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška *dvokolna „Helical Premier“* in *slamoresni stroji, samokresi* in razne *puške*, lastna meh. popravilnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalia“.

Št. 452/D

Razpis službe.

Pri podpisnem zavodu je razpisana služba

1. računskega kalkulanta z dnevnščino K 240 oziroma 3 K;
2. računskega vežbanca z letnim adjutum K 800.

Natančnejša pojasnila daje podpisano ravnateljstvo.

Prošnje primerno opremljene naj se predložijo prečastitemu varstvu najdalje do 31. avgusta t. l.

Ravnateljstvo zastavljalnice in ž njo združene hranilnice.

Fabris,
ravnatelj.

Najbolje stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in za **MASLINE** so stiskalnice „**ERCOLE**“ najnovejšega in izvrstnega sestava s pristojem za dvostroki in trajni pritisk; zajemena največa izraba, več od vseh drugih stiskalnic; najboljše **avtomatične škropilnice** za trte patent.

„**SYPHONIA**“, koje delajo same, brez obračanja.

Mlini za grozdje, vočje in masline. Robkalnice z mastilom za grozdje. Plugji za vinograde, sušnice za vočje, kakor tudi za vse proizvode rastlinske, živinske in rudne. **Hydraulične stiskalnice**, stiskalnice za seno, slamo itd. za ročno delo. **Mlatilo** za pšenico, čistilo za žito, pr biolo mečkalo za krmo in mlini za brašno, ročni in razne velike kosti, plugji, ter vseh drugih gospodarskih strojev.

Izdelujejo in popravljajo s jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, obistinite, pripoznate najboljše in odlikovane tvrdka

PH. MAYFARTH IN DR.

gospodarskih in vinarskih strojev, na Dunaju, Taborstrasse šte. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z več kot 530 zlatih, srebrnih in počastnih kolajn. Justrovani ceniki in mnogobrojna izpričevala pohvalna. Prekupci in zastopniki dobro došli

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Čast mi je, slavnemu občinstvu najljubše naznaniti, da sem si osvojil dobro znani in na novo renovirani hotel pri

„Zlatem jelenu“
(Al Cervo d' Oro)

združen s pivarno in restavracijo pri „Ledenici“,

v Gorici, Ozka ulica hiš. šte. 7, 9, 11.

Ker je to podjetje že od nekdaj na najboljšem glasu, trudil se bom tudi jaz vsem željam čč. obiskovalcev mojega hotela in restavracije kar najbolj postreči. Hotel stoji sredi mesta in je za ceneje gg. potnike najbolj pripraven. Vse sobe so z novim pohištvom okusno opremljene. Cene zmerne. Omnibus k vsakemu vlaku. Kuhinja je v najboljših rokah.

Na blagohoten obisk vabi najljubše

Al. Rasberger, hotelir.

V zavarovalni stroki več let službujoči potovalec se sprejme.

Plača po dogovoru. Naslov pove upravništvo našega lista.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddeku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Zastopnik za pokneženo grofijo goriško-gradlščansko je vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meris vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!